

ปาฐกถาพิเศษ “สถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย”

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี
ในพิธีเปิดหน่วยบริการฉีดวัคซีนโควิด 19 ให้แก่ผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดพิจิตร
วัคซีนพระราชทาน (ซิโนฟาร์ม) จักรราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์
วันเสาร์ที่ 18 กันยายน 2564 ณ เรือนจำจังหวัดพิจิตร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขตสุขภาพที่ 3 รองราชเลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพิจิตร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพิจิตร และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดพิจิตร

เรื่องแรก ที่ผมจะขอกล่าวถึง ก็คือ วิถีชีวิตของ
คนพิจิตร เมื่อ 20-30 ปีที่ผ่านมา มีนักวิชาการไทย แล้วก็
ญวน จีน ลาว สิบสองปันนา พม่า และไทยอาหม ได้ศึกษา
วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทย ลาว ไทยใหญ่ มาจากไหน
และมีวัฒนธรรมมาอย่างไร

ที่มาที่พิจิตรวันนี้ เรายังคงมีความเป็นคนไทยมากน้อย
แค่ไหน อยากจะกราบเรียนว่า เป็นเรื่องน่าตื่นเต้นมาก
และน่าภูมิใจมากที่เกิดเป็นคนไทย ในหลักฐานที่เป็น
จารึกอักษรเราเริ่มใช้เมื่อ พ.ศ.1826 สมัยพ่อขุนรามคำแหง
ประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นมา เดิมเราไม่มีอักษรเขียน มีแต่
อักษรพูด และก็หลักฐานต่างๆ ไม่เหมือนในสมัยใหม่
การศึกษาพันธุกรรม มีความชัดเจนว่า คนไทยเริ่มอยู่
ที่ภาคใต้ของจีน ใต้แม่น้ำแยงซีเกียง ที่เค้าเรียกกันว่า
เซียงหนาน มีบันทึกตั้งแต่สมัยพระเจ้าจั้นซีฮ่องเต้ เมื่อ



2,000 ปี มีภาษาชัดเจน มีลำนนำ
การจัดร้องเพลง ซึ่งเล่าถึงประวัติ
ของบรรพบุรุษและถ่ายทอดของ
ตัวเองมา แต่ที่สำคัญคือ เมื่อไป
การศึกษาที่ทางใต้ของประเทศจีน
สังเกตว่ามันจะมาทางตะวันตก
มาที่ทางเหนือก็จะเป็นไทยทรงดำ
ไทยทรงดำ ก็มาอยู่แถวพิจิตร
มีชุมชนไทยทรงดำที่พิจิตร
ไทยทรงดำ ไทยขาว อยู่แถวสิบสอง
จุไทยทางเหนือของที่มีเมืองแกน
ก็คือเมืองเตียนเบียนฟู เตียนนี้ก็
ยังมีคนไทยอยู่ที่นั่นยังพูดไทยอยู่

* * * * *

ผมไม่มีอะไรตอบแทนพวกเราขอ
อัญเชิญพระบรมราชโอรสของรัชกาลที่ 9
ที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล นำมาเผยแพร่
ที่พระองค์รับสั่งกับข้าราชการที่ใกล้ชิด
มารับใช้พระองค์ท่าน คือ **“การทำงาน
กับฉันๆ ไม่มีอะไรให้หรอกแต่ฉันมีอย่าง
หนึ่งนะ คือ การทำงานกับฉัน คนที่ได้
ประโยชน์ไม่ใช่เธอหรือฉันแต่ว่าเป็น
ประชาชนแล้วขอให้เรามีความสุขที่ได้ทำ
ประโยชน์ให้กับประชาชน”**

* * * * *

อีกกลุ่มหนึ่ง ก็ขึ้นไปทางสิบสองปันนา พวกไทลื้อ
ไทเถิน การกินอยู่ ภาษาต่างๆ เต็มนี้

อีกกลุ่มหนึ่งโชคดีหน่อยตั้งประเทศได้ คือ ฟิน้องลาว
ที่ประเทศ สปป.ลาว แนนอนหละกลุ่มใหญ่ที่ตั้งที่ประเทศ
สยาม หรือประเทศไทยในปัจจุบัน อีกหนึ่งกลุ่มนานมาก
เหมือนกัน คือ ไทยใหญ่ ในรัฐฉานของพม่าแล้ว ก็ลั่นไป
สิบสองปันนาทางใต้

และกลุ่มสุดท้ายที่ไปตะวันตกที่สุดก็ คือ ไทยอาหม
ที่ประเทศอินเดีย ภาคอีสานของอินเดีย

เวลาเราวิเคราะห์ชุมชนไทยและดูความเป็นไทย
ที่แท้จริง ต้องแบ่งออกเป็น
3 ช่วง คือ

1. ช่วงแรกที่กลุ่มคนไทย
ยังไม่ได้เจอศาสนาพุทธเถรวาท
เป็นไทยแท้ทั้งภาษา ทั้งวิถีคิด
และทั้งค่านิยม
2. เมื่อเจอศาสนาพุทธ
เถรวาทแล้ว แนนอนก็จะมี
หลักคิดของพุทธธรรมเข้ามา
มีภาษาบาลี-สันสกฤตเข้ามา
3. ในช่วง 20-30 ปีหลัง
มีทุนนิยมตะวันตกเข้ามา

ครอบงำ ระหว่างนี้เราก็ได้รับผลการที่เราไปคว่ำเอาทุนนิยม
ตะวันตก แล้วสลัดทิ้งคำสอนของพุทธธรรม สลัดตัดทิ้ง
ความเป็นคนไทย ตั้งแต่ 2,000 ปีที่แล้ว

ผมขออนุญาตเล่าตรงนี้ เพราะเห็นว่า พวกเรานี้
ก็คือ ผู้ใหญ่ และจะต้องถ่ายทอดความเป็นไทยให้แก่
ลูกหลาน เพื่อให้ความเป็นไทยยังอยู่ในแผ่นดิน มิฉะนั้น
จะหายหมด

ที่ประเทศพิจิตรฝรั่งเข้ามายึด อินเดียเข้าไปครองคนพิจิ
แตงตัวอย่างไรรู้ไหมครับ ผู้ชายข้างล่างใส่ผ้าถุงเหมือนแขก
ข้างบนใส่เนคไทเหมือนอเมริกา เพราะว่าเค้ามาเป็นเจ้าเข้า
ครอง แขกก็บอกว่า “เองต้องใส่ผ้าถุงเหมือนข้า” ข้างบน
ก็บอกว่า “คุณต้องผูกเนคไทเหมือนฉัน ต้องกิน เบ๊ปซี โคล่า”
แต่ว่าความเป็นจริง ไม่เหลือเลย ผมก็ไม่อยากให้ประเทศเรา
เป็นเช่นนั้น

นี่มาลองดูภาพที่พิจิตร ผมจะเล่า 2 เรื่องด้วยกัน
คือ ทางกายภาพ และทางจิตวิญญาณ

ทางกายภาพนี้ คนไทยทุกแห่งในโลกนี้ร้อยกว่าล้าน
โครงสร้างของชุมชน ก็คือ ต้องไปหาลุ่มน้ำอยู่อาศัย เพราะ
คนไทยเป็นชนชาติที่ปลูกข้าวก่อนใคร โดยเฉพาะข้าวนาดำ
หลักฐานประมาณ 7,000 – 9,000 ปี ก่อนใครหมดเลยนะ
ประเทศแถบนี้ เวียดนามก็ปลูกที่หลังเรา บ้านเชียงก็ปลูก
ที่หลัง มลายูอะไรต่างๆ ก็ปลูกที่หลังเรา คนไทยปลูกก่อน
และก้อยู่ในสายเลือดต้องกินข้าว ที่จริงภาษาจริงๆ เค้าว่า
“กินข้าว” ไม่ใช่กินข้าว กินข้าวแต่ตอนหลังไปเจอคนสุพรรณ
เข้ามันเน่อไป กินข้าวตามไปด้วย ที่จริงเลยทุกเผ่าเลยจริงๆ
เรียก กินข้าว



ในน้ำ ในชุมชนต้อง
เลือกน้ำก่อน จะเป็นลำห้วย
ก็ได้เพราะต้องทำนา ปูย่า
ตายายเราเลือกเก่งมาก
เลือกเอาลุ่มน้ำยมกับน้ำน่าน
แล้วก็มีน้ำหลากอีก 3 เดือน
สมัยก่อนบึงเยอะแยะเลย
บึงสามัคคี บึงสีไฟเยอะแยะหมด



เป็นปัญหาให้ท่านผู้ว่าต้องแก้ไข ถ้าเป็นสิ่งที่ต้องเลือก
คือที่ลุ่มที่นี้เวลาที่เลือกที่ลุ่ม ที่ดินต่างๆ รอบที่ลุ่ม
ก็ต้องจัดสรรค่าทำอย่างไรรู้มัย เวลาเลือกที่ลุ่ม ก็ต้องมีที่
ที่มีน้ำ มีที่ทำนาและก็มีที่โคก หรือที่เนินเพื่อสร้างบ้าน
ที่อยู่อาศัยและต้องทำได้ถุนสูง คนไทยนี้ เรือนคนไทย
ได้ถุนสูงทั้งนั้น เพราะถ้ามีน้ำท่วมในบางปี และอันที่สอง
ก็คือ ใช้เป็นที่สำหรับเลี้ยงวัว เลี้ยงควาย เอาไว้ไถนา

คนไทยมีโครงสร้างทางสังคม มี 3 ระดับ

1. **ระดับตระกูลและครัวเรือน** ระดับนี้คนไทย
มีภาษาที่เรียกเครือญาติเยอะมากที่สุด พ่อแม่ ปูย่า ตายาย
ลุงป้า น้าอา ลูกพี่ ลูกน้อง ฝาแฝด ลูกหลานเหลนไหลน

คือ มันเป็นชุดในการเรียกความสัมพันธ์ในเครือญาติ
มิใช่ชาติอื่นเลย อเมริกามันพูดแต่ว่าเรียกเป็นที่เป็นน้อง
มันไม่มีภาษาที่ลึกซึ้ง แต่คนไทยนี่ลึกซึ้งมากด้วย และคนไทย
สมัยก่อน ผู้หญิงใหญ่กว่าผู้ชาย แต่งงานกัน ผู้ชายต้องไป
อยู่ครัวเรือนของผู้หญิง ตระกูลของผู้หญิงและเปลี่ยนแซ่
เปลี่ยนนามสกุลเป็นของผู้หญิง ถึงตอนหลังผู้ชายใหญ่
กว่าผู้หญิง เลยแต่งแล้วเป็นสะใภ้เข้าบ้าน แต่เดี๋ยวนี้อีก
มีนะ ผู้ชายแต่งแล้วก็อยู่บ้านฝ่ายหญิงเป็นเขย ต้องมีการรับ
ขวัญเขย ไข่ม้อย ขึ้นบ้านขึ้นเรือน คำพูดนี้ยังเหลืออยู่และ
คนไทยนี้ตั้งแต่โบราณมา จะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม จะนับถือ
2 เรือน





เรื่องที่ 1 ก็คือว่า บรรพบุรุษถึงแม้ว่าจะตายไปแล้ว ก็ยังปกป้องดูแลลูกหลาน คำเรียกว่า “ผี” ผีนี้มีใช้ศพ คนตายนะ คนภาคกลางเรียกซะเสียหมด ผีก็คือ *กึ่งเทพ เป็นวิญญาณของบรรพบุรุษ* เพราะฉะนั้น จะต้องผีมีบ้าน ผีเรือน มันยังมีคำนี้อยู่ ผีบ้านผีเรือน ไหว้ผี ไหว้ศาลต่างๆ คือ ไหว้บรรพบุรุษ แล้วก็ไหว้สำหรับไหว้วิญญาณ วิญญาณนี้เป็นคำแขกหลังจากรับศาสนาพุทธแล้ว ก่อนศาสนาพุทธเรียกว่า ผี

เรื่องที่ 2 เรียกว่า “ขวัญ” คนไทยเชื่อเลยว่าทุกอย่าง มีขวัญกำกับ จึงจะทำให้มีชีวิต มีความพร้อม มีความมั่นใจ ทหารต้องมีขวัญต้องเรียกขวัญ ตัดไม้ข่มนามคือ พิธีเรียกขวัญ จะได้พร้อมรบ ข้าว ต้องทำขวัญข้าว ข้าวจะได้ออกรวง เดียวนี้พวกชานาไม่ทำขวัญข้าวแล้ว ไปทำขวัญอาเฮีย เจ้าของโรงสีจะได้ไม่กตราคาเรา ต้องขอบคุณ แล้วในน้ำนี่ นอกจากจะเลี้ยงต้นข้าวให้เราแล้วก็ยังเลี้ยงปลา เพราะฉะนั้น อาหารหลักของคนไทยก็คือ กินข้าวกินปลา เจอกันก็ ทักทายกัน กินข้าวรียังๆ เดียวนี้เปลี่ยนไปละ ถูกหอยมัย หรือโดนกิน เปลี่ยนไปเยอะเหมือนกันนะประเทศไทย ทุนนิยมมันเข้ามา



สอนให้คนไทยต้องมีความกตัญญู และเคารพในความสัมพันธ์ของบุคคลใน ครอบครัว และมีความเชื่อในเรื่องต่างๆ เช่น การไหว้ผีบ้านผีเรือน การทำขวัญข้าว เมื่อสักครูเล่าค้างๆ ระดับแรก คือ คราวเรือน

2. ระดับที่สองคือ ชุมชน ชุมชนนี้ มีคำอยู่คำหนึ่ง *ชุมชนซึ่งทุกเผ่าเรียก มีความ เป็นที่ เป็นน้อง* ถ้าอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันอยู่ใน ดงเดียวกัน ที่นี้เค้าเรียกว่าดง อยู่ในหมู่บ้าน เดียวกัน ต้องถือว่าเป็นที่ เป็นน้องกันต้องมี

อะไรต้องช่วยเพราะว่ามัน *ร่วมทุกข์ร่วมสุข* ด้วยกัน แล้วก็ ต้องช่วยกัน ท่วมก็ต้องช่วยกัน ศัตรูมาเบียดเบียนหมู่บ้านเรา ก็ต้องช่วยกัน เพราะฉะนั้นมันร่วมเป็นร่วมตาย มันใช้คำว่า ร่วมเป็นร่วมตายหลังจากทุนนิยมเข้ามา ร่วมเป็นร่วมตาย หายไปแล้ว มีแต่ว่ากูรอดตาย มึงตายช่างแม่มึง แต่ขอให้ กูรอดจริงๆ แล้วคือ *ความเห็นแก่ตัว* หมู่บ้านชาวไทยที่ 12 ปันนา เค้ามีกรรมการ เรียกว่า กรรมการผู้แต่ผู้แก่แล้วทุกต้นปี กรรมการนี้จะเป็นคนแบ่งพื้นที่มากหรือน้อยให้การทำงาน ให้แต่ละครัวเรือน ที่อยู่บนโคกรอบๆ ก่อน เหตุผลเพราะว่า อะไรรู้มัย คำต้องการ ระบบต้องการว่า ต้องการประกันว่า ในปีหน้านี้ สมาชิกทุกคนในแต่ละครัวเรือนจะมีหลัก ประกันว่ามีข้าวมีพอกิน เพราะอะไรต้องแบ่งทุกปี เพราะว่า ในปีที่ผ่านมา บางบ้านก็มีคนล้มหายตายจากหรือมีลูกเกิดขึ้น มาใหม่ เพราะฉะนั้นจำนวนตอนสิ้นปี จะเป็นตัวกำหนดว่า ปีหน้าเราจะได้ที่ทำนาสักเท่าไร เค้าไม่ได้มีใบสำคัญว่า เราจะต้องเป็นเจ้าของที่ขนาดนี้ก็ไร้ตลอดไป ไม่ใช่คงได้ ที่เพียงหนึ่งปี เพราะอะไร อยากให้ทุกคนมีกิน เพราะฉะนั้น ระบบโครงสร้างของความเป็นไทย มันเอื้อกันง่ายเวลาเกี่ยวข้าว ก็ต้องลงแขกที่จริงแขกนี้ไม่ใช่แปลว่าอินเดียนะ แปลว่า

คนที่มาเยี่ยมบ้านอันนี้ก็เป็นโครงสร้างซึ่งถ่ายทอดพิจิตร ก็เป็นที่ลุ่มๆ ขอบไปคุดที่บางระกำเรื่องตอนที่น้ำท่วมเค้า บอกว่าเค้าไม่เห็นตื่นตื่นเลย เพราะว่าเค้าอยู่กับน้ำท่วม มาหลายรุ่นแล้วเค้าก็บอกน้ำท่วมก็อดี เค้าจะได้ตักปลา ทำปลาแห้งไปขายเค้าไม่เขอะเงิน ไม่เหมือนชาวอยุธยา พอน้ำท่วมทีจะเป็นจะตายให้ได้ น้ำก็ไม่ตี อะไรก็ไม่ตี ตำรวจ ทหารต้องเอาข้าวไปส่ง เค้าลูกชวานาพิจิตรก็ลูกชวานา สมัยผมอยู่ที่บางมูลนากปีหนึ่ง 3 เดือน สนุกจะตายไป จะมีแฟนหรือไม้ก็ตอน 3 เดือนนี้แหละ กินข้าวจิบกันไป จิบกันมาอย่างนี้ คือ วิถีชีวิต ผมก็เลยอยากจะกราบเรียน

3. ระดับที่สาม *ระดับแรกตระกูลและครัวเรือนต้องมีความกตัญญู ต้องมีความแน่นแฟ้นในครอบครัว* ผมฝาก พวกเราด้วยนะ โดยเฉพาะใครที่เป็นครูบาอาจารย์ต้องสอน ลูกศิษย์ลูกหา คนรุ่นใหม่ของคนเรา อย่าไปเอาพวกที่เป็น อีโก้ฮั้ม (egoism) แบบตะวันตก ไม่ใช่เลย ถ้าใครไม่เคย สร้างตนเองจากตัวกูของกู ไม่เกี่ยวกับใคร ไม่ใช่เลย ไม่เคยมี มีแต่เป็นของพวกเรา พวกเราต้องช่วยกัน ครอบครัวนี้เป็นของใคร ชุมชนนี้เป็นของใคร ที่จะสร้างเมือง ที่ไหน ก็จะมีแ่องจะให้ทำนา เคยได้ยินคำว่า “โคกหนองนา” โคกหนองนาที่รัชกาลที่ 10 ก็คืออันนี้ คือโครงสร้างทาง ภูมิศาสตร์ ที่ทำให้คนไทยพัฒนาวัฒนธรรม...ต้องไปเลือก ที่มันมีหนองน้ำ หรือเส้นทางน้ำผ่าน มีที่สำหรับทำนาแล้ว มีโคกสำหรับอยู่กัน อันนี้ก็คือ ท่านถึงบอกว่าโคกหนองนา

คือ “ความหวังและน้ำใจ” พัฒนามาแล้ว 2-3 ปี เข้าใจ แล้วนะ เชื่อได้แล้วนะ หรือนึกในใจเอาอะไรแปลกๆ มา โศกหนองนาความหมายอยู่ตรงนี้

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ท่านมีเชื้อสุโขทัย ด้วยท่านมาอยู่ที่พิษณุโลก ตอนเป็นกษัตริย์ มีเวลา ท่านมีเวลาจะมาเยี่ยมที่พิจิตร พิจิตรนี้น้ำเยอะ พระบรม ไตรโลกนาถมาเที่ยวแล้วคิดว่า น้ำเยอะ ตรงนั้นมีที่ตอนที่ลุ่ม ท่านก็เลยตั้งชื่อว่า โอะชะบุรี โอะชะ แปลว่า น้ำ บุรีแปลว่า เมือง รวมกันเรียกว่า เมืองน้ำ ก่อนโน้นเราเรียกกันว่า สระหลวงๆ คือ สระใหญ่ เรามีบึงสี่ไฟ คือสระใหญ่ แต่ พิษณุโลกก็มีเมืองน้ำ มี 2 แห่ง คือ แม่น้ำน่าน และแม่น้ำ แควน้อย ที่นี้คนไทยสมัยโบราณไปอยู่เมืองไหน ถ้ามีแม่น้ำ สองสายนะ เค้าจะเรียกสายใหญ่ว่า *แควใหญ่* สายเล็กกว่า *แควน้อย* เพราะนั้นในแผนที่โบราณจะมีหลายจังหวัดที่มี ทั้งแควใหญ่และแควน้อย อย่างของพิษณุโลกแม่น้ำน่าน ที่ไหลมาจากเมืองน่าน เค้าไม่เรียกว่าแม่น้ำน่านนะ เค้าเรียกว่า แควใหญ่ และที่ตอนนี้มีเขื่อนแล้วนี้ แควน้อย ตกลงพิษณุโลก เรียกว่า เมืองสองแคว พิจิตรเมืองสระหลวงเพราะมันมี สระใหญ่ ปากน้ำโพก็เหมือนกัน ถ้ามเพื่อนว่า ทำไมชื่อ ปากน้ำโพ เพื่อนบอกว่าปากน้ำมันไหล

แม่น้ำพิจิตร 2 แห่ง ไหลขนานกันไป พอเลย บางมูลนากไปถึงชุมแสง แม่น้ำยมกับแม่น้ำน่านก็ไปเจอกัน รวมกับแม่น้ำยม หลังจากมารวมกันแล้วเค้าไม่เรียกว่า น้ำน่าน



น้ำยม คำเรียกว่า น้ำโพ น.น่าน น.ยม น.ปิง น.วัง และ น.โพธิ์ 20 กิโลเมตร ไปเจอกับ น.ปิงที่ไหลมา คำเรียกว่า ปากน้ำโพ คนไทยทุกประเทศ เวลาไปเจอแม่น้ำ แล้ว มันไปแตกกันไข่ม้อย คำจะเรียกชื่อแม่น้ำเล็กที่ไปเจอว่า คำจะ ใช้คำว่า สบก็ได้ สบแปลว่า ไปเจอ หรือปากน้ำ หรือปาก ก็ได้ เช่น ปากเซ ก็แม่น้ำเซมาเทโขง สบ-กที่เชียงราย แม่น้ำกกไปเจอแม่น้ำโขงเรียกสบ-ก สบเมย แม่น้ำเมย ไปเทลงสาละวินเค้า เรียกว่าอำเภอสบเมย เข้าใจนะ ถ้าปากน้ำหละ แม่น้ำเจ้าพระยา เทลงทะเลใหญ่หรือ อ่าวไทย พอสมควรแล้วนะจะเลยไปใหญ่

เรื่องที่สอง คือ เรื่องของพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ ระดับสามของโบราณยังมี ระดับแรกคือ ครั้วเรือน ระดับสอง คือ ชุมชน ระดับสามนี้เค้าจะเป็นเมืองใหญ่ เป็นที่ลุ่มใหญ่ และก็มีคนเยอะ แล้วก็เป็นครุฑของการบริหารที่ดูแล เมืองเล็กๆ ไว้ แล้วยกตรงนั้นเป็นเมืองใหญ่ เมืองก็คือ บ้าน ชุมชนที่บอกว่า ทำนาแล้วก็มีโคกหนองนา นี้แหละ ทั้งกลุ่ม คำเรียกว่าบ้าน คนไทยภาคกลางเอาคำว่าบ้านไปแชร์คำว่า เรือน แล้วบ้านของคนชาวไทยที่อื่น ก็เรียกว่าหมู่บ้าน ที่จริง ไม่ใช่ ไม่มี มีแต่คนกรุงเทพฯ ที่เรียกว่าหมู่บ้าน แล้ว มหาดไทยก็เลยเอามาตีขรมว่าหมู่บ้าน ที่จริงไม่ใช่ ชาวบ้าน เดิมเค้าไม่เรียก คำเรียก บ้านเหนือ บ้านใต้ บ้านเหนือ บ้านใต้ ไม่ใช่บ้านหลังเดียวนะ เป็นกลุ่มบ้านที่อยู่ทางเหนือ กลุ่มบ้านที่อยู่ทางใต้ บ้านป่าซาง บ้านอะไรก็ว่ากันไป แล้ว หลากๆ บ้าน คลัสเตอร์ (Cluster) นี้ จะมีบ้านที่ใหญ่ขึ้นมาเป็นหัวหน้าบ้าน คำเรียกว่า เมือง เมืองฝาง มีบริวาร บ้านเยอะแยะ เข้าใจนะ

เมืองเป็นบ้านที่ใหญ่ แล้วเมือง ก็จะมีฐานะ เมือง ธรรมดา เมืองเอก เมืองหลวง และเมืองหลวงจะมีเชียง หรือเวียง แล้วแต่สถาปัตยกรรม ถ้ามีกำแพงเรียกว่า เชียง แต่ถ้า

มีน้ำด้วย ก็เรียกว่าเวียง อย่างนี้เป็นต้น ก็เรียกกันไปอย่างนี้ เชียงของ เชียงตุง ระดับที่บนที่สุดคือเมืองหลวงนี้ คำเรียก ระดับเจ้าฟ้า เจ้าแผ่นดิน พวกเราเป็นคนทำนา ฟ้าให้ฝน ดินให้ต้นข้าว เพราะฉะนั้น สิ่งที่สำคัญของชาวนาก็คือ ฝน และที่ดิน ฝนก็ต้องดี ดินก็ต้องดี ก็เลยยกให้ว่าจะต้องมีคนปกครอง พวกเรา ปกป้องพวกเราเรียกว่า เจ้าฟ้า เจ้าแผ่นดิน แต่ตอนหลังมาคำว่า เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน มาถึง ยุคยาเพี้ยนไป เจ้าฟ้าเลยแปลว่า เป็นลูกของพระองค์ เรียกว่า เจ้าฟ้า เจ้าฟ้าหญิง เจ้าฟ้าชาย แต่จริงสมัยโบราณ คำว่า เจ้าฟ้า ก่อนที่จะได้มา เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต อันนี้ คือ สถาบันของพระมหากษัตริย์ และหน้าที่เจ้าฟ้าก็คือ ต้องดูแลทุกข์-สุขของประชาชน

วันนี้ที่เรามา เป็นพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประธาน ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ ท่านมาดูแลทุกข์-สุขพวกเรา เมื่อสักครู่ท่านผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ต้องมีกลุ่มเป้าหมาย 608 ต้องอายุเกิน 60 ต้องมีโรค 7 โรค กลุ่มที่ 8 คือ หญิงตั้งครรภ์/บุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข อันนี้ก็มีพวกที่นอก 608 ผมไปล้อลูกศิษย์ ระวีงนะอย่าเสพ 608 เพราะเสพติดแล้วตนเองไม่มอง กลุ่มอื่นเลย เมื่อ 2 เดือนที่แล้วว่า มีกลุ่มที่นอก 608 เยอะมากเลย เอาพระกับเณรก่อน แล้วก็นักบวชทุกศาสนา โชคดีท่านผู้ว่าฯ เห็นด้วย ท่านสาธารณสุขจังหวัด หมอกมล ก็เห็นด้วย และพวกเราก็กช่วยกัน พิจิตรเลยกลายเป็น ตัวอย่างที่ทำงานนอก 608 และที่ทำได้ก็เพราะพระมหากษัตริย์ท่านทรงหม่อมที่เป็นองค์ประธานจัดตั้งราชวิทยาลัย จุฬาภรณ์

เราอยากให้เราเห็นภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 สมเด็จพระเทพฯ รับสั่งว่า ตอนนั้น ในหลวงรัชกาลที่ 9 ยังมีพระชนชีพอยู่ พระเจ้าแผ่นดินหรือพระเจ้าอยู่หัว





ทรงยึดมั่นในหน้าที่และหน้าที่ของพระเจ้าแผ่นดินตั้งแต่โบราณ คือทรงดูแลราษฎร เมื่อเราเข้ามาสู่ระบอบประชาธิปไตย พระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเราก็มีรัฐบาลดูแลราษฎร ที่ผ่านมานั้นก็เยอะ กระทรวงสาธารณสุขบอกว่าดูแลหมดทีเดียวคงไม่ไหว ขอคุณ 608 ก่อน ท่านเป็นลูกหลานพระเจ้าแผ่นดิน ท่านก็ต้องมาดูแลราษฎรส่วนที่เหลือนอก 608 เข้าใจนะ พวกเราสนุกกันมาก

วันนี้มาเพื่อขอขอบคุณ ที่พวกเราได้ช่วยกันดูแล นักบวชทุกศาสนา วันที่ผมมีความสุขคือ วันที่ผมมีโอกาสได้ส่งภาพไปยังผู้ว่าฯ ท่านเจ้าคณะจังหวัด อีหม่าม แล้วก็มาเซอร์ต่างๆ มาถ่ายรูปทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ผมไลน์ไปให้ลูกศิษย์อยู่ที่เยอรมัน คำเป็นมุสลิมเป็นหมอมุสลิม คำมีความสุขมาก ว่าอาจารย์ครับผมอยากเห็นภาพนี้ทั้งแผ่นดิน คือผู้นำศาสนาทุกจังหวัด คนไทยมีหลายเชื้อชาติ สองคนไทยมีหลายศาสนา หน้าที่ของเราคือ ทำยังงัยให้คนไทยทั้งชาติ ทุกศาสนา สามัคคีกันไม่ใช่ให้แตกแยกกัน ถ้าแตกแยกกันไม่มีใครมีความสุข แต่ถ้าสามัคคีกันทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนาจะมีความสุข อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เข้าใจนะ วันนั้นเป็นวันที่ผมมีความสุขที่สุด ตกกลางเราก็ทำ ต่อมา หมอหิวทาก็ไลน์มาบอกว่า อาจารย์ตอน

นี้เรากำลังทำวัคซีนให้กับหญิงตั้งครรภ์ และคนพิการ ในความรู้สึกของพวกเรา ชีวิตทุกชีวิตต้องมีคุณค่าเท่ากันไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอก 608 ก็มีค่าเท่ากัน

และนี่ก็ใกล้จะเปิดเทอมที่เป็นห่วงที่สุด ตั้งแต่ปีที่แล้วเมื่อไหร่จะมีนโยบายเรื่องฉีดวัคซีนให้เด็กนักเรียนซีกที่ประเทศอื่นๆ คำนี้คิดให้กับเด็กนักเรียนกันหมดแล้ว เราจะเปิดเทอมได้ยังงัยการเรียนออนไลน์ไม่ประสบผลสำเร็จ พิสูจน์แล้วทั่วโลกเด็กต้องเรียนออนไลน์ ไม่ว่าจะเด็กเล็กหรือเด็กโตก็คืนะรัฐจะเริ่มฉีดวัคซีนต้นเดือนหน้า

(4 ตุลาคม) ก็ได้ข่าวว่าเรือนจำที่นครสวรรค์เป็นกันเยอะเลย ก้อเลยให้หมอหิวทคุยกับท่านผู้ว่าฯ และประสานความร่วมมือกับคุณवलลภ (รองเลขาธิการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์) มาช่วยกันในการทำงานวันนี้

เราทำนอก 608 เราทำถ้าเรามีน้ำใจ มีความเป็นพี่น้องกันของคนพิจิตร และเราต้องนึกถึงไม่ว่าเค้าจะเป็นใครก็ตาม เค้าต้องซังหรืออะไรก็ตามแต่เค้าก็คือพี่น้องเรา อย่างที่ผมเล่าให้ฟัง ในชุมชนเดียวกัน คนไทยเค้าถือว่าเป็นพี่เป็นน้องกัน

ผมไม่มีอะไรตอบแทนพวกเรา ขออัญเชิญพระบรมราชโองการของรัชกาลที่ 9 ที่ตร.สุเมธ ต้นติเวชกุล นำมาเผยแพร่ ที่พระองค์รับสั่งกับข้าราชการที่ใกล้ชิดมารับใช้พระองค์ท่าน คือ “การทำงานกับฉันๆ ไม่มีอะไรให้หรอก แต่ฉันมีอย่างหนึ่งนะ คือ การทำงานกับฉัน คนที่ได้ประโยชน์ไม่ใช่เธอหรือฉันแต่ว่าเป็นประชาชน แล้วขอให้เรามีความสุขที่ได้ทำประโยชน์ให้กับประชาชน” นับว่าเป็นมนต์คาถาที่มีอิทธิพลต่อจิตใจมากที่สุดในการทำดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ... ขอให้เรามีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น... วันนี้เรามาทำประโยชน์ให้กับพี่น้องที่ต้องซังอยู่ ขอขอบคุณมากครับ

